

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 25Cb/274/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1210223014
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Hupka
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2013:1210223014.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II., v konaní pred sudcom JUDr. Milanom Hupkom, v právnej veci navrhovateľov: v 1. rade: M. Z., G.. XX.XX.XXXX, Y. C. XXX/X, C. XXX XX, v 2. rade: VIKTOR Parts s.r.o., 962 65 Devíčie 53, IČO: 36 747 238, obaja zast.: JUDr. Diana Hrončeková, advokátka, Komenského 10E, Banská Bystrica 974 01, proti odporcovi: BAWAG Leasing & Fleet s.r.o., Trnavská cesta 50, Bratislava 821 02, IČO: 35 862 505, zast.: Ružička Csekés s.r.o., Vysoká 2/B, Bratislava 811 06, o určenie vlastníctva k hnutelným veciam, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Navrhovatelia v 1. a 2. rade s ú p o v i n í spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcovi náhradu trov konania na účet právneho zástupcu odporcu v sume 407,28 EUR do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovatelia v 1. a 2. rade sa návrhom doručeným súdu dňa 18.10.2010 domáhali určenia neplatnosti Odstúpenia od leasingovej zmluvy č. 301361/001 až 043 zo dňa 1.3.2009.

Návrh odôvodnili tým, že navrhovateľ v 1. rade je fyzická osoba, ktorá bola súčasne bývalým konateľom navrhovateľa v 2. rade. Navrhovateľ v 2. rade ako leasingový nájomca uzavrel s odporcom ako leasingovým prenajímateľom leasingové zmluvy č. 301631/001 až 301631/043, ktorých predmetom bolo založenie leasingového vzťahu k predmetu leasingu, ktorý leasingový prenajímateľ nadobúdala do vlastníctva výhradne pre účely iného prefinancovania leasingovému nájomcovi na základe kúpnej zmluvy v jednotlivých leasingových zmluvách presne špecifikovanej. Odporca doručil dňa 2.3.2009 navrhovateľovi v 2. rade odstúpenie od leasingovej zmluvy č. 301361/001 až 043 zo dňa 1.3.2009. Navrhovateľ v 2. rade po dôkladnom preštudovaní vyššie označeného odstúpenia dospel k záveru, že predmetné odstúpenie je absolútne neplatné pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitost', nedostatok vôle a formu. Navrhovatelia poukazujú predovšetkým na špecifikáciu a označenie leasingových zmlúv, od ktorých odporca v písomnom právnom úkone odstupuje. Predmetné leasingové zmluvy sú v odstúpení označené výlučne číselným označením

301361/001 až 043. Žiadny iný identifikačný znak, ktorý by predmetné leasingové zmluvy bližšie špecifikoval v písomnom právnom úkone odstúpenia, realizované zo strany odporcu, uvedený nie je. Je potrebné zdôrazniť, že navrhovateľ v 2. rade s odporcom leasingové zmluvy, označené v písomnom právnom úkone odstúpenia realizovanom odporcom zo dňa 1.3.2009 a doručenom navrhovateľovi v 2. rade dňa 2.3.2010, uzavreté nemal. Ďalej namietajú nedostatok formy a vôle odporcu pri tomto písomnom právnom úkone. Podľa výpisu z obchodného registra za spoločnosť odporcu, dňa 1.3.2009 boli oprávnení konať v mene odporcu dvaja konatelia spoločne alebo jeden konateľ spoločne s jedným prokuristom alebo spoločne dvaja prokuristi a to tak, že k vytlačenému alebo napísanému

obchodnému menu spoločnosti, označeniu funkcie a svojmu menu pripoja svoj podpis. Dňa 1.3.2009 mal odporca dvoch konateľov, T. V. Z. a T. Z. E.. Prokuristu odporca v rozhodnom čase nemal žiadneho. Predmetný písomný právny úkon realizovaný za odporcu, je podpísaný len jedným konateľom, nie obidvomi ako sa to vyžadovalo v zmysle spoločenskej zmluvy a údajov z obchodného registra týkajúcich sa odporcu. Odstúpenie odporcu od leasingových zmlúv ako písomný právny úkon realizovaný za spoločnosť odporcu, nebol teda podpísaný osobami oprávnenými konať za spoločnosť odporcu spôsobom upraveným v spoločenskej zmluve odporcu, tak ako to vyplýva z údajov obchodného registra. Vychádzajúc z ustanovenia § 20 ods. 1 Obč. zákonníka možno konštatovať, že konanie v mene odporcu v čase vymedzenom dňom 1.3.2009, bolo vymedzené tak, že za spoločnosť boli vzhľadom na neexistenciu prokuristu oprávnení konať súčasne dvaja konatelia spoločne. V danom prípade spôsob konania za odporcu v obchodnom registri je jednoznačný a nesporný. Predmetný písomný právny úkon - odstúpenie od leasingových zmlúv, podpísal iba jeden z dvoch konateľov odporcu. Podpisom konajúcej právnickej osoby je výlučne podpis, resp. podpisy osôb, ktoré sú oprávnené konať za právnickú osobu. Ak na odstúpení od zmlúv uzavretých odporcom je len podpis jedného konateľa odporcu, hoci podľa údajov z obchodného registra je na konanie za spoločnosť potrebný podpis dvoch konateľov, nemožno konštatovať, že bola zachovaná písomná forma právneho úkonu. Spôsob konania v mene obchodnej spoločnosti ustanovený v obchodnom registri nemá znaky právneho úkonu, jedine môže byť neplatný pre nerešpektovanie zákonom požadovaných náležitostí. Obchodný register je verejný zoznam zákonom určených údajov o zapisovaných subjektoch, ktorého súčasťou je od 1. januára 2002 aj Zbierka listín, ktorej obsah tvorí zákonom určený zoznam listín. Verejnosť obchodného registra sa prejavuje v princípe formálnej publicity a v princípe materiálnej publicity, t.j. v účinkoch zapísaných údajov vo vzťahu k zapísanému subjektu a tretím osobám. Princípom materiálnej publicity vo vzťahu k tretím osobám sa realizuje zásada ochrany dobrej viery tretích osôb za splnenie predpokladu pozitívneho alebo negatívneho princípu materiálnej publicity. Spôsob konania v mene odporcu v rozhodnom čase bol vymedzený jasne a zrozumiteľne spôsobom, ktorý nevzbudzoval žiadne pochybnosti o tom, kto podpisuje zmluvy v súvislosti s leasingovou činnosťou odporcu, a tým aj všetky právne úkony súvisiace s ukončením leasingových zmlúv. Ak nebol dodržaný spôsob, akým majú štatutárny zástupcovia odporcu podľa zápisu v obchodnom registri zaväzovať spoločnosť, nie je spoločnosť zaviazaná. Ak urobil za odporcu, ktorý je právnickou osobou, písomný právny úkon len jeden z dvoch obligatórne súčasne konajúcich konateľov, nemožno mať za to, že predmetný právny úkon za odporcu bol urobený osobami na to oprávnenými. Na základe uvedeného zastávajú názor, že odstúpenie odporcu od leasingových zmlúv zo dňa 1.3.2009 adresované navrhovateľovi v 2. rade je absolútne neplatné, pretože chýba na ňom podpis konajúcich a vôľa odporcu odstúpiť od leasingových zmlúv uzavretých s navrhovateľom v 2. rade. Na neplatnosť právneho úkonu, ktorá nastala zo zákona a pôsobí voči každému, musí súd prihliadnuť z úradnej moci. Neurčitosť právneho úkonu odstúpenia

odporcu ďalej vidia v tom, že predmetom leasingových zmlúv, ktoré navrhovateľ v 2. rade má uzavreté s odporcom, nebol majetok, ktorého vrátenie odporca v predmetnom odstúpení požaduje. Naliehavý právny záujem na určení absolútnej neplatnosti predmetného odstúpenia odôvodňuje navrhovateľ v 1. rade tým, že je trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť ako konateľ navrhovateľa v 2. rade tým, že uzavrel na strane leasingového nájomcu v období od 5.11.2007 do 4.9.2008 leasingové zmluvy s odporcom, na základe ktorých prevzal dodané predmety leasingu špecifikované v uznesení vyšetrovateľa, pričom mal v postavení konateľa navrhovateľa v 1. rade prestať splácať splátky leasingu, čím prestal plniť záväzky vyplývajúce z vyššie uvedených leasingových zmlúv pod číslami 301631/001 až 301631/043, a po odstúpení od všetkých leasingových zmlúv zo strany odporcu zo dňa 1.3.2009, doposiaľ tieto predmety leasingových zmlúv, ktoré mu boli zverené, odporcovi ako prenajímateľovi napriek výzve uvedenej v predmetnom odstúpení, ktoré prevzal dňa 2.3.2009, nevrátil. Proti vyššie uvedenému uzneseniu podal sťažnosť, ktorá bola uznesením generálnej prokuratúry zamietnutá. Vyššie označené trestné stíhanie voči nemu, založené výlučne na tej okolnosti, že mu ako konateľovi navrhovateľa v 2. rade, t.j. leasingového nájomcu, bolo doručené odstúpenie od leasingových zmlúv, ktoré mal navrhovateľ v 2. rade uzavreté s odporcom a po odstúpení od týchto zmlúv ako konateľ navrhovateľa v 2. rade, t.j. leasingového nájomcu, nevrátil odporcovi ako vlastníkovi predmetov leasingových zmlúv. Na základe týchto skutkových okolností je mu kladený za vinu skutok obzvlášť závažného zločinu sprenevery. Medzi ním a odporcom existuje aktuálny stav objektívu právnej neistoty, ktorý ohrozuje jeho právne postavenie v tom zmysle, že je voči nemu vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin sprenevery na skutkovom základe, že odporca platne odstúpil od leasingových zmlúv, ktoré mal uzavreté s navrhovateľom v 2. rade a on ako jeho konateľom tieto predmety leasingu po doručení odstúpenia

nevrátil odporcovi ako vlastníkovi predmetov týchto leasingových zmlúv. Navrhovateľ v 2. rade svoj naliehavý právny záujem na určení absolútnej neplatnosti odstúpenia od leasingových zmlúv zo dňa 1.3.2010 zo strany odporcu odôvodňuje jeho postavením ako leasingového nájomcu predmetných huteľných vecí a skutočnosťou, že odporca sa domáha voči spoločnosti vrátenia ním špecifikovaného majetku z titulu vyššie označeného odstúpenia. Odporca navyše vystupuje voči štátnym orgánom, súdom a orgánom činným v trestnom konaní ako osoba poškodená s tým, že mu nebol vrátený zo strany navrhovateľa v 2. rade ním špecifikovaný majetok na základe predmetného odstúpenia. Táto situácia znemožňuje spoločnosti účinne brániť svoje právo aj vo vzťahu k orgánom činným v trestnom konaní a preukázať, že mu povinnosť vrátiť odporcom špecifikovaný majetok do dnešného dňa nevznikla. Odstúpenie odporcu od leasingových zmlúv zo dňa 1.3.2009 je pre svoju neurčitosť a nezrozumiteľnosť absolútne neplatný právny úkon. Absolútna neplatnosť predmetného odstúpenia ako právneho úkonu realizovaného odporcom je založená aj z dôvodu absencie akejkoľvek vôle odporcu odstúpiť od leasingových zmlúv uzavretých s navrhovateľom v 2. rade. Absolútna neplatnosť napadnutého právneho úkonu je daná aj z dôvodu nemožnosti plnenia. V zmysle platnej judikatúry, absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho zo zákona a hľadá sa naň, ako keby nebol urobený, táto neplatnosť nemôže byť zhojená dodatočným schválením a nemôže sa konvalidovať ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo napríklad plnené alebo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Pri posudzovaní dôvodov neplatnosti právneho úkonu preto treba rozlišovať medzi dôvodmi neplatnosti, ktoré musia byť účastníkom tvrdené (napríklad nedostatok slobody, vážnosti, rozpor s dobrými mravmi, prípadne omyl) a ostatnými, ku ktorým súd

prihliada z úradnej povinnosti (nedostatok formy, neurčitost', nespôsobilosť subjektov zmluvu uzavrieť, rozpor so zákonom a podobne). Absolútnej neplatnosti sa môže dovoliť každý, pričom toto právo nepodlieha premlčaniu. Procesne právnym dôsledkom absolútnej neplatnosti je povinnosť súdu prihliadať na neplatnosť ex offa bez toho, aby sa jej druhý účastník dovoľával.

Navrhovatelia boli na pojednávanie konané dňa 11.6.2013 predvolaní (predvolanie bolo PZ navrhovateľov doručené dňa 5.5.2013), svoju neúčast' ospravedlnili a zároveň súhlasili, aby sa pojednávalo v ich neprítomnosti, preto súd vec v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal v neprítomnosti navrhovateľov.

Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím právnej zástupkyne navrhovateľov, právneho zástupcu odporcu, oboznámil sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a po takto vykonanom dokazovaní zistil nasledovný skutkový stav veci.

Medzi odporcom ako leasingovým prenajímateľom a navrhovateľom v 2. rade ako leasingovým nájomcom boli dňa 5.11.2007 uzavreté Leasingové zmluvy (č. 301631/001 až 301631/043, predmetom ktorých bol nájom strojov, resp. strojných zariadení. Odporca listom zo dňa 1.3.2009, z dôvodu porušovania Čl. 4.bodu 6 Obchodných podmienok odstúpil od leasingových zmlúv č. 301331/001 až 043. Dňa 17.2.2011 bola na navrhovateľa v 1. Rade podaná obžaloba pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona. Na Okresnom súde Zvolen je vedené konanie o zaplatenie 683.982,14 EUR s prísl. na základe leasingových zmlúv č. 301631/001 až 301631/043, kde je odporca v procesnom postavení navrhovateľa a navrhovateľ v 2. rade v procesnom postavení jedného z odporcov. S rovnakými účastníkmi (navrhovateľ v 2. rade a odporca) je vedené aj konanie na Okresnom súde Banská Bystrica o zaplatenie zmenkovej sumy 683.982,14 EUR.

Navrhovatelia v ďalšom písomnom vyjadrení (zo dňa 12.9.2012) k veci doplnili, že voči navrhovateľovi v 1. rade bola podaná na Okresnom súde vo Zvolene obžaloba, ktorá je vedená pod sp. zn. 5T/18/2011. Navrhovateľ v 2. rade svoj naliehavý právny záujem odôvodnil aj jeho postavením ako leasingového nájomcu predmetných vecí a skutočnosťou, že odporca sa voči nemu domáhal v občianskom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 10CbZN/6/2009 nároku z pôvodných blanko zmeniek, ktoré boli vyplnené práve na základe odstúpenia od leasingových zmlúv zo dňa 1.3.2009. Predmetné súdne konanie je v súčasnosti prerušené až do skončenia tohto súdneho konania.

Právny zástupca odporcu v písomnom vyjadrení uviedol, že základným nevyhnutným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. je preukázanie existencie naliehavého právneho záujmu na takomto určení. Navrhovatelia vo svojich podaniach úmyselne opomínajú

skutočnosť, že navrhovateľ v 2. rade ako leasingový nájomca je povinný plniť povinnosti z leasingových zmlúv súvisiace s užívaním predmetu leasingu bez ohľadu na skutočnosť, či leasingová zmluva je platná a účinná alebo už bola ukončená. Porušením týchto povinností naplňajúcich skutkovú stránku trestného činu sprenevery, by sa leasingový nájomca vystavil riziku trestného stíhania bez ohľadu na ukončenie leasingovej zmluvy alebo jej trvanie, preto je zrejmé, že absentuje akýkoľvek naliehavý právny záujem na určení platnosti odstúpenia. Neexistuje zároveň žiadna príčinná súvislosť medzi vedením trestného stíhania a platnosťou odstúpenia od leasingových zmlúv, ktorá by odôvodňovala podanie predmetnej žaloby. Leasingový prenajímateľ si v článku VII. bod 4 Obchodných

podmienok vyhradil právo rozhodnúť, či udelí leasingovému nájomcovi na jeho vlastnú žiadosť súhlas so zriadením nájmu alebo podnájmu pre tretiu osobu, ktoré však vždy musí predchádzať platnému a účinnému zriadeniu takéhoto práva. Navrhovateľ v 1. rade ako konateľ navrhovateľa v 2. rade podľa vlastného vyjadrenia zveril predmety leasingu na základe ústnej príkaznej zmluvy tretej osobe a to neoprávnené bez súhlasu odporcu, čím porušuje povinnosti spojené s ich užívaním. K uvedenému záveru dospeli aj orgány činné v trestnom konaní. Podstatou trestného konania voči navrhovateľovi v 1. rade je skutočnosť, že navrhovateľ v 2. rade nebol oprávnený prenechať predmety leasingu inej osobe bez súhlasu odporcu ako leasingového prenajímateľa v zmysle bodu VII. ods. 4 Obchodných podmienok, a to bez ohľadu na platnosť či neplatnosť odstúpenia. Navrhovateľ v 2. rade v žalobe samej vôbec neodôvodnil svoj naliehavý právny záujem na určení absolútnej neplatnosti odstúpenia žiadnym spôsobom, v podaní zo dňa 17.9.2012 odôvodňuje svoj naliehavý právny záujem svojim postavením leasingového nájomcu a s tým spojeného nároku odporcu z blanko zmeniek v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica sp. Zn. 41CoZm/6/2011. Z uvedeného je zrejmé, že obidva navrhovateľmi uvádzané dôvody právnej neistoty a tvrdenej existencie naliehavého právneho záujmu na podaní žaloby o určenie absolútnej neplatnosti, sú navrhovateľmi umelo vykonštruované a ich jediným cieľom je zámerné predlžovanie súvisiacich súdnych konaní a vyhnutie sa zodpovednosti navrhovateľov za porušenie svojich povinností pri správe a užívaní predmetu leasingu a porušenie povinnosti uhradiť dlžné sumy z titulu odstúpenia od leasingových zmlúv odporcovi ako leasingovému prenajímateľovi. Žaloba na určenie je prípustná iba v prípade, ak nemožno podať žalobu na plnenie. V predmetnom prípade nie je táto podmienka splnená, pretože žaloba na plnenie je nie len možná, ale bola ešte pred začatím uvedeného konania podaná. Z uvedeného dôvodu žiada žalobu zamietnuť. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že žaloba na určenie práva nie je prípustná v zásade v prípade možnosti podať priamo žalobu na plnenie. Vo vzájomných vzťahoch medzi navrhovateľmi a odporcom už v čase podania predmetnej žaloby prebiehali viaceré súdne konania iniciované odporcom, na základe žalôb na plnenie (súdne konanie o zaplatenie 683.982,14 EUR s prísl. vedené OS Zvolen, sp. zn. 14Cb/42/2009, súdne konanie o zaplatenie zmenkovej sumy vedené OS Banská Bystrica sp. zn. 41CoZm/6/2011). Tieto súdne konania, predmetom ktorých je nárok na plnenie, tak majú prednosť pred predmetným súdnym konaním iniciovaným žalobou na určenie. Obe zmienené súdne konania o plnenie boli začaté na základe žalôb odporcu pred podaním predmetnej žaloby o určenie absolútnej neplatnosti odstúpenia. Z uvedeného dôvodu nemôže byť daný naliehavý právny záujem na podaní určovacej žaloby, nakoľko k tomuto konaniu predchádzali konania iniciované žalobami na plnenie, v ktorých sa navrhovatelia mohli a môžu brániť, a v ktorých sa za účelom vydania rozhodnutí o uplatnených nárokoch bude riešiť otázka platnosti odstúpenia ako prejudiciálna otázka. Nakoľko už v apríli 2009 boli začaté konania na základe žalôb na plnenie z rovnakého skutkového a právneho základu, ktorých sa navrhovatelia mohli brániť a uplatňovať riadne svoje práva, nie je preukázaný na strane navrhovateľov naliehavý právny záujem na určení absolútnej neplatnosti odstúpenia. Rovnako nie je splnená ani podmienka aktuálnej potreby odstránenia neistoty a to už zo spomínaného časového predstihu žalôb na plnenie pred žalobami na určenie. Žaloba na určenie je prípustná iba v prípade, ak určenie či tu právny vzťah, právo je alebo nie je, nie len predbežnou otázkou vo vzťahu k inému súdnemu konaniu. Navrhovateľ v 2. rade odôvodňuje svoj naliehavý právny záujem svojim postavením leasingového nájomcu a s tým spojeného nároku z blanko zmeniek v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica. Tento súd je povinný si platnosť, resp. neplatnosť odstúpenia posúdiť sám, podobne ako to urobil Okresný súd Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 14Cb/42/2009 o zaplatenie 683.982,14 EUR s prísl. Okresný súd Zvolen

v konaní posúdil ako predbežnú otázku platnosť leasingových zmlúv ako aj platnosť odstúpenia o čom svedčí aj uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 19.4.2011, ktorým tento súd zmenil rozhodnutie Okresného súdu vo Zvolene tak, že konanie sp. zn. 14Cb/42/2009 sa neprerušuje. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom odporcu, že pokiaľ bola podaná žaloba na plnenie, následné konanie určovacej žaloby podľa ustanovenia § 80 písm. c) O. s. p. stratilo svoje opodstatnenie. Požadované

určenie neplatnosti odstúpenia má len povahu predbežnej otázky vo vzťahu k súdnemu konaniu o zaplatenie dlžnej sumy a preto nemôže byť naliehavý právny záujem na tomto určení. Nakoľko určenie platnosti resp. neplatnosti odstúpenia je len predbežnou otázkou vo vzťahu k súdnym konaniam na plnenie, nie je v danom súdnom konaní daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti odstúpenia, nakoľko ako platnosť odstúpenia, tak aj platnosť leasingových a kúpnych zmlúv je otázkou predbežnou vo vzťahu k uplatneným nárokom. Žaloba na určenie je prípustná iba v prípade, ak existuje aktuálny stav v objektívnej právnej neistoty, ktorý je ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nie je možné odstrániť iným spôsobom. Vzhľadom k tomu, že ani u jedného z navrhovateľov neexistuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty, práve naopak, v akomkoľvek časovom okamihu od uzavretia leasingových zmlúv bolo zrejmé, aké povinnosti musí navrhovateľ v 2. rade z leasingových zmlúv vo vzťahu k predmetom leasingu plniť, preto jeho právne postavenie nikdy nebolo ohrozené. Zdôvodnenie naliehavého právneho záujmu navrhovateľom v 1. rade existenciou trestného konania voči nemu neobstojí, nakoľko ide o samostatne vedené konanie, ktorého podmienky a účel sú odlišné od civilného súdneho konania a sú dané záujmom štátu na postihovanie trestnej činnosti. Orgány činné v trestnom konaní nie sú pri posudzovaní spáchania trestného činu a otázky posúdenia viny obžalovaného závislé či viazané rozhodnutím súdu v občianskoprávnom konaní v zmysle § 7 Trestného poriadku. Orgány činné v trestnom konaní posudzujú predbežnú otázku samostatne s výnimkou, ak ide o predbežné otázky týkajúce sa osobného stavu, čo nie je v tomto súdnom konaní splnené. Ak by aj existovalo právoplatné rozhodnutie o predbežnej otázke, sú orgány činné v trestnom konaní oprávnené posúdiť si predbežnú otázku samostatne, ak sa predbežná otázka týka posúdenia viny obžalovaného. Určenie platnosti, resp. neplatnosti odstúpenia, je vzhľadom na znenie § 7 Trestného poriadku irelevantné pre trestné konanie, nakoľko si predmetnú otázku posúdi trestný súd v otázke viny sám a navyše k sprenevere navrhovateľom v 1. rade došlo tým, že počas platnosti leasingových zmlúv zveril neoprávnené bez súhlasu odporcu ako leasingového prenajímateľa predmety leasingu tretej osobe. Žaloba na určenie je prípustná iba v prípade úplného vyriešenia obsahu spornosti medzi sporovými stranami. V danom prípade nejde o taký právny vzťah medzi účastníkmi konania, v ktorom by samotným konštatovaním o platnosti alebo neplatnosti odstúpenia od leasingových zmlúv došlo k úplnému odstráneniu spornosti, práve naopak, neodstránila by sa potreba rozhodnutia v ostatných súdnych konaniach, v ktorých sa navyše predmetná otázka rieši ako otázka prejudiciálna. Predmetné určenie neplatnosti odstúpenia od leasingových zmlúv zo dňa 1.3.2009 neodstráni úplne a v celom rozsahu údajný stav objektívnej právnej neistoty na strane navrhovateľov ani v trestnom konaní ani v konaní o zaplatenie 683.982,14 EUR s prísl. a v súdnom konaní o zaplatenie zmenkovej sumy, nakoľko orgány činné v trestnom konaní, ako aj konajúce súdy sú povinné posúdiť si uvedené skutočnosti sami. Žaloba na určenie je prípustná iba v prípade, ak má povahu preventívnu. Predmetná žaloba nemá preventívny charakter a nemôže sa predísť podaniu žaloby na plnenie, ktoré jej podaniu časovo predchádzali. Charakteristickou črtou určovacej žaloby je jej preventívny charakter, teda že podaním určovacej žaloby sa predíde žalobe na plnenie a zároveň bude sporná vec komplexne vyriešená. O uvedenom zmysle žaloby podanej navrhovateľmi v tomto konaní nemôže byť ani zmienka, keďže žaloba

bola podaná 18.10.2010 teda cca rok a pol po podaní žalôb na plnenie, teda je vôbec absurdné hovoriť o preventívnosti vo vzťahu k eventúalnym žalobám na plnenie, ktoré už boli podané. Žaloba na určenie absolútnej neplatnosti odstúpenia nemá v žiadnom ohľade na množstvo súdnych a trestných konaní preventívnu povahu a nenastolí istotu v právnych vzťahoch navrhovateľov. Bez ohľadu na určenie platnosti, resp. neplatnosti odstúpenia, si navrhovateľ v 2. rade nespĺnil povinnosti vyplývajúce z leasingových zmlúv v nadväznosti na odstúpenie od leasingových zmlúv zo dňa 28.2.2012, podaným z dôvodu právnej istoty, a to vrátiť predmety leasingu a zaplatiť dlžné čiastky odporcovi ako leasingovému prenajímateľovi z titulu odstúpenia od leasingových zmlúv. Navrhovatelia nijako nepreukázali naliehavý právny záujem na určení absolútnej neplatnosti právneho úkonu, nakoľko v danom prípade nielenže možno podať žalobu na plnenie, ale takéto žaloby boli podané pred podaním žaloby na určenie. Určenie či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, je len predbežnou otázkou vo vzťahu k inému súdnemu konaniu, v ktorom sa už táto otázka rieši. Neexistuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty a nie je ohrozené navrhovateľove práve postavenie. Určovacím výrokom by nedošlo k úplnému vyriešeniu obsahu spornosti medzi sporovými stranami a predmetná žaloba na určenie v žiadnom prípade nemá povahu preventívnej. Na predmetnom súdnom konaní nie je daný naliehavý právny záujem, nakoľko určovacím výrokom v tomto konaní by sa neodstránila potreba vyriešenia sporných nárokov medzi odporcom a navrhovateľmi, a to vzhľadom na nespĺnenie si povinnosti navrhovateľov z leasingových zmlúv, nezaplatenie zmenky, nezaplatenie dlžnej čiastky z titulu odstúpenia, nevrátenie predmetov leasingu, nenahlásenie údajného odcudzenia predmetu leasingu polícii a poisťovni v zmysle bodu 9 ods.

5 Obchodných podmienok, a tým spôsobenie škody odporcovi ako leasingovému prenajímateľovi, a už vôbec by sa predmetné súdne konanie nedotklo prebiehajúceho trestného konania. V tomto súdnom konaní nie je navyše naplnený ani hlavný účel určovacej žaloby, a to je preventívny charakter vo vzťahu k žalobe na plnenie. Uvedená žaloba na určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu nemá preventívny charakter a vzhľadom na skôr podané žaloby na plnenie od počiatku postráda svoj zmysel.

Právna zástupkyňa navrhovateľov k veci uviedla, že bol osvedčený naliehavý právny záujem zo strany navrhovateľa v 1. rade, voči ktorému je vedené trestné konanie v štádiu, keď už bola podaná obžaloba na súd a proti navrhovateľovi v 2. rade bol vydaný zmenkový platobný rozkaz, pričom konanie bolo prerušené až do skončenia konania vedeného tunajším súdom. Nestotožňuje sa s vyjadrením odporcu, nakoľko nie každá žaloba na plnenie konzumuje aj žalobu určovaciú. Navrhovatelia sa domáhajú určenia neplatnosti odstúpenia od leasingových zmlúv z dôvodu nedodržania formálnoprávnych a materiálnych náležitostí. V uvedenom odstúpení bola zároveň daná aj výzva na vrátenie jednotlivých predmetov leasingu. Žaloby na plnenia nedajú odpoveď na otázku, či odstúpenie od leasingových zmlúv zo dňa 1.3.2009 bolo platné alebo neplatné a právne postavenie navrhovateľov v 1. a v 2. rade ostane nejasné a neisté. Naliehavý právny záujem na strane navrhovateľa je daný najmä, ak existujú dve odstúpenia od leasingových zmlúv, ktoré odporca považuje za platné, ako aj v súvislosti s povinnosťami odporcu v 2. rade ako daňového subjektu v súvislosti s vedením jeho účtovníctva. Vo vzťahu k navrhovateľovi v 1. rade je daný naliehavý právny záujem aj tým, že je voči nemu vedené trestné stíhanie v súvislosti s odstúpením od leasingových zmlúv, ktoré obsahovali aj výzvu na vrátenie predmetu leasingu, ktorého odstúpenie považuje za neplatné. Tým je zároveň daná aj aktívna vecná legitímácia navrhovateľa v 1. rade. Navrhovatelia v 1. a v 2. rade v podstate nemajú inú možnosť, nakoľko z ich strany nie je možnosť domáhať sa svojho práva žalobou na plnenie. Z uvedených dôvodov považujeme žalobu navrhovateľov za dôvodnú.

Právny zástupca odporcu k veci uviedol, že z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu zo strany oboch navrhovateľov navrhuje žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Zo strany navrhovateľa v 1. rade bol predmet leasingu prenechaný tretej osobe a to bez súhlasu odporcu ako prenajímateľa. To je v podstate aj podstatou trestného konania, ktoré je vedené voči navrhovateľovi v 1. rade. Iba z dôvodu právnej istoty došlo zo strany odporcu k novému odstúpeniu od predmetných leasingových zmlúv. Okrem konaní, ktoré boli spomínané navrhovateľmi, je voči navrhovateľovi vedené na Okresnom súde vo Zvolene aj konanie o plnenie, v ktorom sa odporca voči navrhovateľovi v 2. rade domáha peňažného plnenia. Toto konanie nebolo prerušené a súd v ňom bude ako predbežnú otázku riešiť aj platnosť a neplatnosť odstúpenia od leasingových zmlúv. Keďže uvedená žaloba o plnenie v sebe konzumuje určovaciú žalobu, je potrebné návrh navrhovateľov zamietnuť. Okrem toho je vedené aj konanie na tunajšom súde o určenie samotnej platnosti, resp. neplatnosti leasingových zmlúv a v prípade ak by bolo určené, že predmetné leasingové zmluvy sú neplatné, nie je možné od neplatnej zmluvy odstúpiť. Medzi účastníkmi konania prebieha viacero súdnych konaní z čoho je zrejmé, že daná žaloba a rozhodnutie o nej nevyrieši a neusporiada s konečnou platnosťou ich vzájomné vzťahy. Navrhovateľ v 1. rade ako konateľ odporcu v 2. rade odovzdal jednotlivé predmety leasingu tretej osobne už počas trvania leasingových zmlúv, preto nič nemení na tom skutočnosť, že v súčasnosti, a teda po odstúpení od leasingových zmlúv nie je konateľom navrhovateľa v 2. rade. Nemá to teda žiaden vplyv na posudzovanie trestnej zodpovednosti v trestnom konaní, kde si orgány činné v trestnom konaní môžu otázku platnosti, resp. neplatnosti odstúpenia zmluvy vyriešiť ako otázku predbežnú. Čo sa týka trestného oznámenia na osobu menom T. C.Č., ktorému mal navrhovateľ v 1. rade predmety leasingu odovzdať, tak uvedené trestné oznámenie bolo podané 18 dní potom, čo mu bolo doručené odstúpenie od leasingových zmlúv. Zo strany odporcu je v inom konaní požadovaná stále rovnaká suma, ktorú by mal navrhovateľ v 2. rade viesť vo svojom účtovníctve, keďže táto sa nemenila.

Podľa § 80 O.s.p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

- a) o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho),
- b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo porušenia práva,
- c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 269 ods. 2 Obch. zák., účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá.

Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhajú určenia neplatnosti Odstúpenia od leasingovej zmluvy č. 301361/001 až 043 zo dňa 1.3.2009. Navrhovatelia však nepreukázali naliehavý právny záujem na takomto určení. Otázka, ktorá má byť vyriešená v tomto konaní je totiž riešená ako otázka prejudiciálna v konaniach, v ktorých sa prejednávajú žaloby na plnenie, v ktorých odporca vystupuje ako navrhovateľ. Určovací žaloba tak nemá žiadne praktické opodstatnenie a vedie len k zbytočnému rozširovaniu súdnych sporov. Rovnako tak súd v rámci trestného konania, si bude pri posudzovaní viny túto otázku riešiť ako otázku predbežnú v zmysle § 7 ods. 1 Trestného poriadku. Nie je preto dôvodné poukazovať

existenciu naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe prebiehajúcim trestným konaním.

„Naliehavý právny záujem na určení je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým (§80). Žaloba domáhajúca sa určenia podľa § 80 písm. c) O.s.p. nemôže byť spravidla opodstatnená tam, kde možno žalovať na splnenie povinnosti podľa § 80 písm. b) O.s.p.“ (R 17/1972)

„Naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý možno týmto právnym prostriedkom odstrániť. Ak však k porušeniu práva už došlo, a je teda možné žalovať na splnenie povinnosti, ktorá z porušenia vyplýva [§ 80 písm. b) OSP], nemá preventívna ochrana poskytovaná podľa ustanovenia § 80 písm. c) OSP žiadny zmysel a význam. Vo väčšine prípadov preto v takomto prípade nemôže mať žalobca naliehavý právny záujem na určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 49/2003, uverejnený v ZSP 75/2003)

Určovací žaloba [§ 80 písm. c) OSP] má spravidla preventívny charakter - jej účelom je poskytnúť ochranu práva žalobcu predovšetkým skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva (určovací žaloba preto vo všeobecnosti nie je opodstatnená tam, kde už právny vzťah alebo právo boli porušené a kde je namieste žaloba o splnenie povinnosti [§ 80 písm. b) OSP]. V prípade možnosti žalovať priamo splnenie povinnosti treba preto vždy považovať za neprípustnú určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, spornosť nerieši (neodstraňuje) a len vedie k nárastu počtu súdnych sporov. Uvedená zásada, že žalobca sa nemôže žalobou úspešne domáhať určenia právneho vzťahu alebo práva tam, kde sa môže domáhať splnenia povinnosti podľa § 80 písm. b) OSP, však neplatí vtedy, ak žalobca (napriek možnosti domáhať sa priamo splnenia povinnosti) preukáže, že má naliehavý právny záujem na určení určitého práva alebo právneho vzťahu; v takomto prípade treba jeho určovaciu žalobu považovať za procesne prípustnú. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (ide najmä o prípady, v ktorých sa určení, či tu právny vzťah alebo právo je či nie je, vytvorí pevný základ pre právne vzťahy účastníkom sporu a predíde sa žalobe na plnenie). Treba zdôrazniť, že nejde o určovaciu žalobu samu, ale o to, čoho (akého určenia) sa žalobca domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovací žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Pokiaľ teda súd dospeje k záveru, že tá-ktorá určovací žaloba nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci (otázkami aktívnej a pasívnej legitímácie účastníkov konania). Určovací žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu

je (nie je) právny vzťah alebo právo. (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 112/2004, uverejnený v ZSP 81/2006)

„Podmienkou úspešnosti určovacej žaloby je naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a to u žalobcu. Požadovaná naliehavosť právneho záujmu je chápaná jednak v zmysle časovom (potreba odstránenia neistoty musí byť aktuálna), jednak v tom zmysle, že žalobca nemá inú možnosť, hlavne že nemá možnosť žalovať na plnenie z toho istého právneho pomeru.

Nedostatok naliehavého právneho záujmu je dôvodom zamietnutia žaloby bez toho, že by sa posudzovala jej vecná opodstatnenosť.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 M Cdo 7/2004, uverejnený v ZSP 17/2008)

Keďže navrhovatelia v konaní nepreukázali naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetného právneho úkonu, súd návrh aj s poukazom na citovanú judikatúru ako nedôvodný zamietol.

Súčasne súd v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. určil povinnosť navrhovateľov nahradiť strane odporcu trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia v sume 407,28 EUR [5 úkonov právnej pomoci - prevzatie a príprava zastúpenia, písomné vyjadrenie k návrhu zo dňa 25.3.2013 a 24.4.2013, účasť na pojednávaní dňa 4.4.2013 a 11.6.2013 - á 60,07 EUR, 5 krát režijný paušál 7,81 EUR, DPH zo sumy 339,40 EUR /5 x 60,07 + 5 x 7,81/ vo výške 20 % v sume 67,88 EUR].

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenie na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.